

LISTJE IN CVETJE.

Iz zaklada naših pregovorov.

19. Boljši je kos kruha v žepu, kakor šopek za klobukom.

Ta pregovor je, kakor že kaže besedilo, vzet iz življenja preprostega ljudstva. Naše ljudstvo ima veliko spoštovanje do kruha. Ne pusti, da bi se drobtinice valjale po tleh ali po kakem drugem neprimernem kraju. Če je po nesreči padel košček kruha na tla, se pobere in spoštljivo poljubi, predno se položi na odločeni kraj. Kako častno mesto ima „kolač“ o veliki noči in „poprtnik“ o božičnih praznikih! In to po vsej pravici, saj je Zveličar sam tako ganljivo lepo počastil kruh: odločil ga je za najsvetejše opravilo, sv. mašo in obhajilo, dvakrat je naredil s kruhi veličasten čudež in tudi v svojo molitev je postavil prošnjo za vsakdanji kruh.

S kruhom postrežejo dobre matere in gospodinje sorodnikom in znancem ob prihodu in odhodu. Znano mi je, da najboljšje med njimi ob vsaki peki spečejo še nekaj „hlebčkov“ za miloščino. I, saj „Vrtčevi“ čitatelji dobro vedo, kako se jim je zlasti v detinskih letih srce razveselilo, ko so jim dobra tetka, postrežljiva botrica, blagodušna sosedova mati odrezali lep kos kruha, rekoč: „Ná, le spravi, bo za popotno; kruh zmiraj prav pride“. In kako resnične so bile zadnje besede, ste se kmalu prepričali. Kaj ne, kruh ima zato vsak tako rad, ker ni nihče rad lačen.

Pa kakor je med našim preprostim narodom znamenje blagodušnosti in dostojne olike, če tako radi postrežejo s kosom kruha; tako bi bilo pa nevhvaležno in neolikano, ko bi kdo ne hotel sprejeti ponujenega darú. Zato rad pristavlja oni, ki daje, in tudi oni, ki sprejme: „Kruha se ne smemo braniti“, ali pa še rajše naš pregovor: „Boljšje je kos kruha v žepu, kakor šopek (pušeljc) za klobukom“

Naš pregovor ima pa še obsirnejši in globočji pomen. Tudi preprosti ljudje, zlasti mladi, so namreč radi nekoliko nečimerni. Ker se pa ne morejo, kakor meščani, ponašati z zlatom in srebrom, s svilo in baržunom, naberejo si pisanih cvetic in jih povežejo v šopek ter mladeniči vtaknejo za klobuk, deklice pa pripnejo na obleko.

Tako imajo dva zastopnika: kruh pomeni blagostanje, šopek pa lepoticje in ponašanje. Pregovor: „Boljši je kos kruha v žepu, kakor šopek za klobukom“ torej uči: Najprej naj bi se skrbelo za potrebno in koristno, potlej še le za kratkočasno in „imennitno“. Vsakemu bi se zdel smešen lačen gizdalin! Milovanja so vredni oni nečimerni ljudje, ki se med svetom ponašajo z dragoceno obleko in drugo imennitnostjo, doma pa stradajo! Kaj ne, tudi tukaj se lahko prepričate, kako dobri učitelji in svetovalci so naši pregovori.

Rešitev „Rebusa“ v 5. številki: Boljši je kos kruha v žepu, kakor šopek za klobukom.

Prav so rešili: Mataje Leo, drugošolec, Šavnik Ana, Bradaska Albina, učenki II. razreda v Kranju; Trafenik Neža in Florijan pri Sv. Florijanu pri Rogatcu; Čander Alojzij in Planinšek Martin, učenca v Zibiki pri Celju.

Rešitev demanta v 5. številki:

k
g a d
k a n j a
k a n a r e c
o b r o k
l e n
c

Prav so rešili: Levec Roman, gimnazijec v Ljubljani; Preglej Hedvika, prodajalka v Trzinu; Jamnik Ana in Završnik Antonija, učenki V. razreda v Škofji Loki; Zorko Zvonimir, Pirc Fr., Ozmec Cvetko, Korošec Boleslav, Peršuh Zvonimir, gimnazijci v Ljubljani; Kovačič Jospina v Pristavi pri Sv. Emi.

Oboje so prav rešili: Kukovec Fr., Ranter Fr., učenca v Svetinjah pri Ormožu; Grošelj Lucija, Karmelj Anica, Košir Josipa, Kramer Olgica, Macher Fanci, Rant Terezija, Solar Jerica, Štirn Ivanka, Šubič Minka, učenke V. razr.; Hajnrihar Julči, Močnik Mici, Lapajne Marica, učenke IV. razr.; Homan Anica, učenka II. razr.; Sadar Mirko, učenec V. razr., Varl Metka, Blaznik Minka, Kristan Julka in Kos Polonca, v Škofji Loki; Debenjak Marica, učenka v Materiji (Istra); Jerin Alojzij, učenec v Zagorji ob Savi; Čerov Fani, Šutej Slavica, Rodešer, Roš Al., učenke meščanske šole, Stros F., Svetina Rozika, Čop Ana, Jekler Jos., Dolenc Angelica, Martincič Angelina, Peternel Mici, Pozdič M., učenke ljudske šole v Škofji Loki.

Prošnja. One p. n. naročnike, kateri še niso poravnali vse naročnine, prosimo, da bi blagovolili kmalu popraviti to zamudo.

„Vrtec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 5 K 20 h, za pol leta 2 K 60 h. — Uredništvo in upravnništvo sv. Petra cesta št. 76. v Ljubljani.